

Додаток 1
до рішення
Полтавської міської ради
восьмого скликання
від 2023 року

ПРОГРАМА
розвитку та функціонування
української мови як державної в усіх
сферах суспільного життя Полтавської
міської територіальної громади
на 2023-2025 роки

1. Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Полтавська міська рада
2.	Назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Конституція України, Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Указ Президента України від 31.05.2018 № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», Стратегія популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 № 596-р (зі змінами).
3.	Розробник програми	Комунальна організація «Інститут розвитку міста» Полтавської міської ради
4.	Відповідальні виконавці програми: Учасники програми:	Комунальна організація «Інститут розвитку міста» Полтавської міської ради Департаменти, управління, комунальні організації Полтавської міської ради
5.	Термін реалізації програми	2023-2025 роки
6.	Загальний обсяг фінансових ресурсів необхідних для реалізації програми, всього у тому числі:	-
6.1	Кошти бюджету Полтавської міської територіальної громади	-
6.2.	Кошти інших джерел	-

1. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Програма розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Полтавської міської територіальної громади на 2023-2025 роки (далі – Програма) є однією із програм освітньо-культурного розвитку громади, розроблена відповідно до Декларації про державний суверенітет України, Декларації прав національностей України, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Європейської культурної конвенції, Указу Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р (зі змінами), на виконання вимог ст.10 Конституції України, яка гарантує всебічний розвиток та функціонування української мови у різноманітних сферах суспільного життя.

Українська мова – найважливіший засіб людського спілкування, визначальний чинник і головна ознака ідентичності української нації, безцінна скарбниця культурного надбання народу України, інструмент єднання українського суспільства, розвитку його свідомості, важливий елемент забезпечення національної безпеки та національних інтересів України. Утвердження і розвиток української мови як державної – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави.

У Полтавській міській територіальній громаді є потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови в освіті, культурі, рекламі, торгівлі, ресторанному та готельному бізнесі, громадському транспорті, засобах масової інформації. Окрім того, через недостатній рівень володіння державною мовою представники національних меншин не можуть належно реалізовувати свої права та інтегруватися в українське суспільство.

Заходи Програми передбачають передусім підтримку і розвиток чинних громадських ініціатив, популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації через спектр просвітницьких, культурних, науково-практичних та інформаційних заходів.

Реалізація Програми сприятиме розширенню функцій та сфер застосування державної мови, поширенню української культури в усіх її проявах, створенню

цілісного національного інформаційно-культурного простору, формуванню патріотично налаштованого громадянського суспільства. У Програмі передбачено популяризацію державної мови через широкий спектр культурних, науково-практичних та інформаційних заходів у всіх сферах суспільного життя.

2. Мета та завдання Програми

Мета Програми:

- забезпечення дотримання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя Полтавської міської територіальної громади;
- розширення сфери вживання державної мови, виховання любові, поваги, шанобливого ставлення до неї;
- підтримка розвитку національної культури;
- зміцнення державного статусу української мови;
- дотримання норм законів України щодо забезпечення культурно-мовних прав громадян та виконання зобов'язань України перед Радою Європи відповідно до Європейської культурної конвенції.

Основні завдання Програми:

- зміцнення статусу української мови як державної, як чинника об'єднання і консолідації суспільства і засобу зміцнення державної єдності України;
- використання державної мови посадовими особами під час виконання своїх обов'язків;
- інформування надавачів та споживачів послуг щодо нормативного врегулювання використання державної мови в усіх сферах суспільного життя;
- розширення сфери застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання;
- визначення та реалізація заходів, спрямованих на підтримку і популяризацію української мови;
- підтримання інновацій, розвитку сучасних культурних індустрій та покращення якості україномовного культурного продукту;
- підвищення рівня володіння українською мовою педагогічними працівниками для покращення якості викладання предметів та дисциплін українською мовою в усіх закладах освіти;
- забезпечення закладів освіти підручниками та посібниками, навчальною, пізнавальною і художньою літературою українською мовою;
- підтримка українського книговидання, зокрема видання корпусу текстів, що відображають історичний розвиток української мови, у тому числі на території Полтавської міської територіальної громади;

- розширення та захист українськомовного інформаційного простору, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою, у тому числі через рекламу;
- збереження культурної спадщини як основи національної культури;
- створення належних умов для стимулювання вивчення української мови мешканцями Полтавської міської територіальної громади з числа національних меншин.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Державна мовна політика потребує постійного удосконалення з урахуванням потреб і викликів, що стоять перед суспільством. Попри здобутки в розвитку і функціонуванні української мови, існує потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови в різних сферах життя Полтавської міської територіальної громади, таких як: освіта, культура, спорт, туризм, торгівля, сфера побуту, громадський транспорт, реклама, повсякденне життя тощо.

Можливі шляхи розв'язання проблеми:

- реалізація державної політики як пріоритетного засобу розвитку української мови в Полтавській міській територіальній громаді;
- здійснення системи заходів щодо популяризації української мови та підтримки україномовного культурного продукту;
- розроблення науково-методичних основ викладання української мови, створення належних умов для стимулювання вивчення української мови мешканцями Полтавської міської територіальної громади, у тому числі представниками нацменшин;
- зміцнення статусу української мови як державної.

5. Результативні показники виконання заходів Програми

Виконання Програми дозволить:

- забезпечити практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;
- стимулювати вивчення української мови учнями, студентами та іншими мешканцями Полтавської міської територіальної громади;
- розширити сферу застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання;

- поліпшити навчально-методичне забезпечення освітніх закладів різних типів з метою вивчення державної мови;
- підтримати наукові розробки, предметом дослідження яких є українська мова, література і культура, громадські ініціативи, спрямовані на популяризацію української мови;
- зміцнити комунікативний потенціал української мови, покращити мовну культуру населення, розширити функціонування української мови у всіх сферах життєдіяльності громади;

Виконання Програми забезпечить поширення функцій та сфер використання державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконувати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

6. Термін реалізації та фінансове забезпечення Програми

Програма реалізується впродовж 3 років – 2023-2025 років.

Забезпечення реалізації заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету Полтавської міської територіальної громади, виходячи з його фінансових можливостей та в межах асигнувань, передбачених бюджетом учасникам Програми.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація заходів Програми покладається на Комунальну організацію «Інститут розвитку міста» Полтавської міської ради.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань економічної політики, комунальної власності, бюджету, фінансів (Ігор Еренбург).

Виконавці заходів Програми інформують щороку до 1 березня Комунальну організацію «Інститут розвитку міста» Полтавської міської ради відповідних заходів Програми.

Узагальнений звіт про хід виконання Програми покласти на Комунальну організацію «Інститут розвитку міста» Полтавської міської ради щорічно, наприкінці першого кварталу.

Секретар міської ради

Катерина ЯМЩИКОВА